

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležnike „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Zahvala.

Čenjenim volilcem kozjanskega, brežiškega in sevniškega okraja se iskreno zahvaljujem za zaupanje, ki so mi ga izkazali dne 21. t. m. s tem, da so oddali za me svoje glasove. Obetam, da se bom trudil, z neumornim delom poplačati izkazano mi zaupanje.

Na krščansko delo za slovensko ljudstvo!

Dr. Franc Jankovič,
deželni poslanec.

Na tretji slovenski katoliški shod!

Velikanska bo udeležba na III. slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani. Že dosedaj se je prijavilo nad 7000 udeležencev, ki imajo že vsi vstopnice. Jako mnogo bo zastopanih društev, društvenih zastav je že okoli 40 prijavljenih; nekatera društva pošljejo pevske zборе.

Slovenski Štajerci! Pohitimo tudi mi v velikem številu na katoliški shod v belo Ljubljano! Ne zaostanimo za drugimi deželami! Pokažimo z veliko udeležbo svojo vzajemnost z brati iz drugih slovenskih kronovin.

Štajerci se odpeljemo z vlakom, ki gre v nedeljo dne 26. t. m. ob 5. uri 35 minut zjutraj iz Maribora. Udeležniki na posameznih postajah se nam pridružijo. S tem vlakom se pripelje tudi šoštanjaska narodna godba!

Na veselo svidenje na III. slovenskem katoliškem shodu!

LISTEK.

Govor

prevzv. g. dr. Mihaela Napotnik, kneza in škofa Lavantinskega,

v prvi javni seji škofijske sinode, na praznik sv. Kajetana dne 7. avgusta 1906.

Vse premorem v njem, kateri me dela močnega. (Filipj. 4, 13).

Častiti dušni pastirji!

V tej prvi slovesni seji je moja vroča želja, govoriti vam svete besede, ki bi vam mogle koristiti z ozirom na mašniško življenje in na pastirsko službovanje. Vse besede, ki jih hočem zdaj govoriti, izvirajo samo iz tega edinega namena: pouspešiti kolikor moč svoje lastno in vaše in naših vernikov zveličanje. Govoril bom z božjo pomočjo o težkočah in prijetnostih življenja dušepastirskega, o bridkostih in sladkostih življenja duhovniškega.

Moj nauk ni moj, ampak tistega, kateri me je poslal. (Jan. 7, 16).

V Gospodu ljubljani bratje in sinovi!

Po grehu so naši prvi starši izgubili prvotno blaženost. Od tedaj je usoda zemljanov taka, da nihče na tem svetu ne more vživati nekajljene sreče. Dobremu je pridejano hudo, veselje se družu z žalostjo, radost ima s seboj bridkost. Vsak posamezni

Zaupni shod v Mariboru.

Danes dne 23. t. m. se vrši shod spodnjaštajerskih in koroških zaupnikov v Mariboru, da se posvetujejo glede dogodkov v državnozbornem odseku za spremembo volilne pravice in glede nadaljnega postopanja naših poslancev v državnem zboru v tej zadevi.

Shod je sklican od „Slov. društva“ v Mariboru z odkritim in poštenim namenom, spraviti luč v vse zamotane dogodke ter za postopanje v bodočnosti doseči edinosti in složnosti.

Vsled tega smo bili seveda za shod ter tudi vabili nanj. V zadnjem času pa nam prihajajo poročila, da hočejo nekateri — in tega ni društvo krivo — izrabljati današnji shod za kako izjavo proti „Slovenski ljudski stranki“ ali pa proti III. slovenskemu katoliškemu shodu.

Za vsak slučaj že danes izjavljamo, da bi morali nastopiti proti vsakemu takemu sklepu, ki bi bil storjen v označenem smislu, in da ne moremo pripoznati shodu pravice, ustvarjati take sklepe.

Slovenskim udom štajerskih krajnih in okrajnih šolskih svetov!

Deželno žensko učiteljske v Mariboru izroča letos prvič ljudski šoli svoj material, prve kandidatnje pošilja v svet. Vspričo nčnega načrta tega zavoda se je bati, da ta material za slovenske ljudske šole nima dovolj znanja v slovenščini, da torej za iste ni sposoben. Z verodostojnega vira imamo zagotovilo, da še celo Slovenke isto znanje v materinščini, ki so ga z doma, z ljudske šole v

človek ima svoje ugodnosti in prijetnosti, vsakaterega pa tlačijo tudi neugodnosti in težave.

Katoliški duhovnik nikakor ni izvzet od tega splošnega pravila; da, celo prvo mesto zavzema v tem oziru med drugimi ljudmi. Glej, kaj je v našem duhovniškem stanu žalostnega in veselega, kaj težavnega in zveličavnega, kaj naporenega in tolažljivega!

1. Prostost, storiti, kar se komu zljubi, vobče štejejo med najiminennejše dobrine tega življenja. To mnenje pač nikdar ni bilo tako globoko ukoreninjeno v srei človeških, kakor ravno dandanes, ko odmeva beseda prostost iz vseh ust, pa se premljeva po raznovrstnih zborovanjih, knjigah in spisih. Ne redkoma se zamenjuje prostost z brezmejno razuzdanostjo, ki preobrača pravi red v stvarstvu.

Stališče katoliškega duhovnika je ravno, kar se tiče prostosti, na videz zelo neugodno. On se namreč mora skrbno varovati ne samo vsega, kar je po božjih in človeških postavah prepovedano, tudi ne samo onega, kar ima na sebi kakoržekoli znak lahkomišelnosti ali pa ničmurnosti; marveč on si mora tudi mnogo takega odreči, kar je poštenemu možu med svetom dovoljeno. Duhovniku je naravna svoboda na raznovrsten način omejena po cerkvenih postavah in po terjatvah njegovega vzvišenega poklica.

Ta reč je obče znana, in ni, da bi natanje o njej govoril.

Ni ga namreč, ki ne bi znal, da so svobodi katoliškega duhovnika glede na njegove besede in dejanja mnogo ožje meje postavljene, kakor človeku

ta zavod seboj prinesle, tu pozablajo, zgubijo, kakor tudi ni milje na istem v prospeh slovensko narodnemu razvoju gojenk. Ker je pa vspeh šole predvsem odvisen od kakovosti učiteljstva, opominjamo krajne in okrajne šolske svete na veliko nevarnost, ki preti naši ljudski šoli, če se na istej učnega jezika nevešče, narodno mlačne ali celo sovražne učiteljske moči nastavlja. In to se bo zgodilo, če ne bedimo, če spimo! Zakaj če hoče kak okrajni glavar koga na gotovo šolo, kjer je kakšno nedefinitivno mesto prazno, s posebnih namenov spraviti, podeli se mu ista služba prezidijalno; ča, še celo definitivno nameščanje se tako n postavno češče prepreči. Glavar namreč naroči, da se dotčenemu „ljubljenec“ kar v pisarni napiše dekret in s tem je nastavljen. To pa, ker okrajni šolski nadzornik rad ali nerad kot vdani sluga svojega gospoda ve, da mu je molčati, ker on na tak način včasih sam glavarja posnema in pa ker okr. glavar sam tudi ve, kaj mu je formalno še storiti: on bo namreč v prihodnji seji okrajnega šolskega sveta med svojimi prijavi malomarno naznanil, da se je ta in ta kot suplentna ali provizorična učiteljska moč na šoli že namestila in vsi navzoči člani bodo molče tako imenovanje odobrili.

Tako je ljubljenec na varnem, ne da bi bila služba v smislu § 1 dež. zak. z dne 17. maja 1877 št. 15 razpisana, torej ne da bi se bila konkurenca omogočila, ne da bi bil kraj. šol. svet v smislu § 51stega zakona svoje mnenje o prošnikih izraziti mogel, ne da bi bil razun okr. glavarja in okr. šolskega nadzornika kateri član okr. šolskega sveta spričevalo, kvalifikacijo prošnika pred oči dobil, ne da bi bil v smislu § 14 cit. zak. in § 27 točka 8 dež. zak. z dne 8. februarja 1869 št. 11 okrajni šolski svet (to je sklepčna ta korporacija v seji, ne pa njen predsednik sam) službeno mesto nestalno namestil, oziroma ne da bi bila ista korporacija v smislu § 5 naredbe štaj. dež. šol. sveta z dne 27. novembra 1902 št. 12. 215 suplenta (suplentinja) nastavila bila — marveč okr. glavar kot predsednik okr. šol. sveta, podtakniviši zadevi nikakor ne obsto-

drugega stanú. Duhovnik, zlasti pa še dušni pastir, je v svoji vesti ne redkoma zavezan, da se varuje najnedolžnejših stvari, ako se o njih slabo sodi, ali pa se zdi, da bi mogle biti povod pohujšanju za bolj slabotne. Jasno razpravlja o tej reči sv. Pavel v svojem prvem listu do Korinčanov na osmem poglavju, ki sklepa z velepomembnim stavkom: Če jed pohujša mojega brata, ne bom jedel mesa vekomaj, da svojega brata ne pohujšam. (I. Kor. 8, 13).

In sveti Tridentinski zbor, opominjajoč klerike, poklicane v delež Gospodov: naj tako uravnajo svoje življenje in obnašanje, da se ne bo opazovalo na njih nič, kar bi ne bilo resnobno, zmerno in sveto: brez pomisleka trdi, da so tudi malenkostni pregreški pri njih primeroma zelo veliki. (Seja XXII. pogl. 1. o reformaciji). O kolikatolika omejitev zlate prostosti!

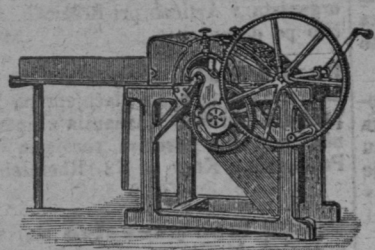
Še večjega pomena, kakor do sedaj povedano pa je to, da je katoliško duhovništvo po ostri postavi zavezano, živeti vzdržno in deviško-čisto. Nasvet božjega Zveličarja, nauk apostolov, vzgled svetnikov in pa trdno prepričanje, da more ne-oženjeno, deviško duhovništvo najuspešneje delovati za vernost, poštenost in pobožnost: vse to je sveto Cerkev nagnilo, da zahteva od vseh, ki se posvetijo vzvišenemu mašniškemu stanu, deviško življenje, da terja neprestano čujočnost nad počutki, da zapoveduje nepretrgan boj zoper nagnjenja pokvarjene človeške narave. To je stvar, s človeškega stališča zelo težavna, stvar, ki terja izredno utrjenost v čednosti!

Dalje prihodnjič.

Današnja številka ima „Naš dom“ kot prilogo.

Tovarniška zaloga 484 5

kmetijskih strojev

Konrad Prosch

v Mariboru,
Viktringhofgasse
priporoča

- svoje nove izboljšane -
gepelje,

mlatinice z najnovejšimi osmi, rezalnice za krmo in repo, trijerje, sekalnice * Za vse se jamči! Slovenske cenike na zahtevo zastonj!

Jožef Kolarič

mizarski mojster, Maribor

Franc Jožefova cesta št. 9 v lastni hiši
absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju,

se priporoča slav. občinstvu in čast. duhovščini v izdelovanje vseh

**mizarskih izdelkov za poslopja,
pohištva in oprave za sobe in
prodajalne**

ter vsako delo pri šoli in cerkvi v vseh slogih najfinejšega in primestnega izdelka. — Načrti in proračuni zastonj. 488 1

Karol Kociančič kamnoseški mojster

Maribor, samo Schillerstrasse 25

priporoča svoja 481 2

kamnoseška in podobarska dela
za cerkve in druge stavbe, zidanje žrfi.

Velika zaloga

nagrobnih kamenov.

Najnižje cene.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na
edino hrvatsko varovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta
Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem
vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop. 'Croatie'
v Mariboru, Koroška cesta šte. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske,
Štajerske in Koroške. 713 51-44

Vsaka slovenska gospodinja rabi samo
slovensko cikorijo

v korist družbe sv. Cirila in Metoda,
katero izdeluje in prodaja „Prva jugoslovanska
tovarna za kavine surogate v Ljubljani“.

Slovenci! Slovenke!

Kupujte in zahtevajte povsod odločno

domače blago

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

kot pivo, peresa, svinčnike, svalčične papirčke in ovitke,
voščilo za čevlje, šampanjec, cilindre za svetilke, platno,
pisemski papir in pralno milo družbe sv. Cirila in Metoda.

28 oralov veliko posestvo 1

je pod prav ugodnimi pogoji

na prodaj.

Cena je 3400 K. Več pove
Alojzij Majcen, nadučitelj,
Sv. Duh — Leutschach.

Veleposestvo.

Okoli 300 oralov njiv, travnikov,
gozda in pašnikov z lastnim lovom.
Tri hiše, dva velika bleva za
50 glav goved in 200 ovac se
tako jako vredno proda. Naslov
pove upravništvo Slov. Gosp.
477 1

Trgovci, gostilničarji,
pozor!

Proda se po najnižji ceni radi
opustitve podružnice nova in zelo
praktična

trgovinska oprava

okoli 400 hl pristnega ljuto-
merčana in večje partije do-
mačega žganja ter konjaka,
mlatilnica z gepeljnom.

Franc Seršen
Ljutomer.

Peter Jagodič

pozlatarski in slikarski mojster v Celju, Gosposke ulice št. 4

ponižno priporoča vsem častitim župnijskim predstojništvom in
duhovščini kakor tudi občinskim uradom svojo

prvo slovensko umetno delavnico v Sp. Stajerju

in zelo bogato zalogo cerkvene in hišne umetnosti, altarje,
prižnice, tabernakelne, božjih podob (kipov), svetnikov,
slik, od najmanjših do največjih, od 25 v do 200 K. Okvirje
po najnižji ceni, kakor tudi križce.

Ponovljenje in predelovanje starih altarjev itd. umetno in znano
zmožno po nizkih cenah — Proračuni in načrti zastonj

Za mnogobrojna naročila se priporoča

P. Jagodič.

Prva štajerska zadruga za uporabljanje sadja
v Mariboru, Reiserstrasse 1

priporoča izvrstnega in pristnega

jabolčnika in hrušoveca iz 1904
po jako nizki ceni. 509 2

SLOVENC! Zahtevajte vedno in
povsod le najboljše

vžigalice

v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Želodčne kapljice

(z zaščitnim znakom sv. Marka.)

500 let je že stara lekarna,
kjer se izdelujejo po pre-
izkušenem zdravniškem na-
vodilu želodčne kap-
ljice (prej Markove kapljice).
Te po receptu, ki mi ga je
izročil neki zdravnik,
prirejene želodčne kapljice so
posebno priporočljive za ohran-
jenje trajnega zdravja, ker
je dokazano, da je nervoz-

nost, bledica, pomanj-
kanje spanja, migrena,
glavobol vedno le posled-
ica slabe prebave in
vsled tega tudi slabe tvo-
ritve krvi. — Te kapljice
učinkujejo posebno ob pre-
hlajenju želodca, oslabilje-
nju želodca, slabi prebavi
in s tem spojenim zaprtje-
m ter pomanjkanju teka.

ZAKONITO ZAJAMČENO.

Izveček iz prostovoljnih zahvalnic, ki mi dohajajo vsaki dan:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od dolgo-
letne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 kron še 2 ducata. Velepoštovanjem HENRIK KUBRICHT,
krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soprogi proti bolečini
v želodcu. Pošljite mi še 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju Wiedner Hauptstr.

Želodčne kapljice se pošiljajo:

1 ducat (12 steklenic) po 4.— K. 3 ducate (36 steklenic) po 11.— K.
5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.

prosto zavoja in poštne, ako se pošlje denar naprej ali po poštne povzetju — Razpošilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

853 13-20 Trg sv. Marka št. 68, poleg cerkve sv. Marka.